

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC PHƯỜNG HAI BÀ TRUNG, THÀNH PHỐ HÀ NỘI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG 2018

Nguyễn Thị Lan Anh
Trường tiểu học Lương Yên
Email: lananhvinhtuy@gmail.com

Tóm tắt: Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đặt ra yêu cầu đổi mới căn bản hoạt động chuyên môn trong nhà trường, trong đó sinh hoạt tổ chuyên môn giữ vai trò trung tâm trong tổ chức dạy học phát triển phẩm chất, năng lực học sinh. Trên cơ sở tổng hợp và phân tích tài liệu cũng như nghiên cứu thực tiễn Bài báo đề xuất một số biện pháp quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn đáp ứng yêu cầu Chương trình 2018. Các biện pháp này góp phần nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn, qua đó nâng cao chất lượng dạy học đáp ứng yêu cầu Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Từ khóa: quản lý; sinh hoạt tổ chuyên môn; Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

MANAGEMENT MEASURES FOR PROFESSIONAL GROUP ACTIVITIES IN PRIMARY SCHOOLS IN HAI BA TRUNG WARD, HANOI CITY TO MEET THE REQUIREMENTS OF THE 2018 GENERAL EDUCATION CURRICULUM

Abstract: the 2018 general education curriculum requires a fundamental renewal of professional activities in schools, in which professional group activities play a central role in organizing teaching to develop students' qualities and competencies. based on the synthesis and analysis of documents as well as practical research, the article proposes several measures for managing professional group activities that meet the requirements of the 2018 curriculum. these measures contribute to improving the effectiveness of professional group activities, thereby enhancing the quality of teaching in line with the requirements of the 2018 general education curriculum.

Keywords: management; professional group activities; 2018 general education curriculum.

Nhận bài: 15/10/2025

Phản biện: 15/11/2025

Duyệt đăng: 19/11/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chương trình Giáo dục phổ thông (CTGDPT) 2018 được ban hành theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT đã tạo ra những thay đổi căn bản về mục tiêu, nội dung, phương pháp dạy học và đánh giá ở nhà trường phổ thông (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Việc hiện thực hóa những yêu cầu mới này phụ thuộc rất lớn vào chất lượng hoạt động chuyên môn, trong đó sinh hoạt tổ chuyên môn giữ vai trò “hạt nhân” trong tổ chức dạy học và giáo dục ở mỗi cơ sở giáo dục.

Các nghiên cứu về phát triển nhà trường và cộng đồng học tập chuyên môn cho thấy, sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn có ý nghĩa quyết định trong việc hình thành văn hóa học tập, bồi dưỡng năng lực nghề nghiệp giáo viên, tổ chức nghiên cứu bài học và cải tiến thực tiễn dạy học (Hargreaves & Fullan, 2012; Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Tuy nhiên, để sinh hoạt tổ chuyên môn thực sự trở thành không gian học tập nghề nghiệp, nơi giáo viên cùng phân tích chương trình, sách giáo khoa, thiết kế và điều chỉnh kế hoạch giáo dục nhằm phát triển phẩm chất, năng lực học sinh theo yêu cầu CTGDPT 2018, cần có sự tác động có chủ đích, hệ thống và hiệu quả của công tác quản lý. Nói cách khác, quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn là khâu then chốt để kết nối chủ trương đổi mới chương trình với thực tiễn dạy học trên lớp.

Chính vì vậy, đề xuất biện pháp quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn ở các trường Tiểu học phường Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội, nhằm góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động chuyên môn, nâng cao chất lượng dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh mà CTGDPT 2018 đặt ra.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường tiểu học

2.1.1. Khái niệm tổ chuyên môn

Điều lệ trường Tiểu học quy định: “Tổ chuyên môn bao gồm giáo viên theo khối lớp hoặc môn học; nhân viên làm công tác thư viện, thiết bị giáo dục, công nghệ thông tin, hỗ trợ giáo dục người khuyết tật, tham vấn học đường. Mỗi tổ có ít nhất 03 thành viên; tổ chuyên môn có tổ trưởng, nếu có từ 07 thành viên trở lên thì có tổ phó.”

Như vậy, tổ chuyên môn là tập thể giáo viên tổ chức theo khối lớp hoặc liên khối lớp. Tổ chuyên môn có tổ trưởng chuyên môn và tổ phó chuyên môn. Trong công tác, các thành viên tổ có quan hệ trực tiếp với và cùng thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của tổ.

2.1.2. Vị trí của tổ chuyên môn trong trường tiểu học

Tổ chuyên môn là tổ chức cơ sở cuối cùng của bộ máy tổ chức nhà trường. Tổ chuyên môn là một bộ phận của hệ thống tổ chức chính quyền.

Tổ chuyên môn là nơi trực tiếp triển khai toàn bộ các hoạt động giáo dục của nhà trường tới các giáo viên và học sinh các lớp.

Tổ chuyên môn có quan hệ cộng đồng, hợp tác với các tổ nghiệp vụ trường dưới sự quản lý chỉ đạo của Hiệu Trưởng.

Tổ chuyên môn có quan hệ phối hợp với các tổ Công đoàn, Đoàn niên, tổ chức đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trên cơ sở tôn trọng tính độc lập của các tổ chức này.

Tổ chuyên môn là đầu mối quản lý mà Hiệu Trưởng phải thiết dựa vào mà tổ chức quản lý hoạt động dạy học

2.1.3. Nhiệm vụ của tổ chuyên môn

Chương II Điều 14, Điều lệ Trường Tiểu học (Ban hành kèm theo Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo) quy định nhiệm vụ của tổ chuyên môn như sau: *“Tham gia xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường; Căn cứ vào kế hoạch giáo dục của nhà trường, xây dựng và giải trình kế hoạch dạy học các môn học theo yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông cấp tiểu học của tổ theo tuần, tháng, học kỳ và năm học; Thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn của trường, của tổ chủ động và linh hoạt; Đề xuất hiệu trưởng phân công giáo viên dạy và giáo viên chủ nhiệm lớp theo năm học; Tổ chức cho giáo viên thực hiện lựa chọn sách giáo khoa theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh. Đề xuất các xuất bản phẩm tham khảo để lựa chọn sử dụng trong nhà trường theo quy định; Tham gia đánh giá, xếp loại giáo viên theo quy định Chuẩn nghề nghiệp giáo viên phổ thông; tham gia đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo Chuẩn hiệu trưởng.*

Tổ chuyên môn sinh hoạt ít nhất hai tuần một lần để thực hiện các nhiệm vụ của tổ chuyên môn trên tinh thần xây dựng môi trường thân thiện, tích cực, tự học để nâng cao trình độ và phát triển năng lực chuyên môn.”

2.1.4. Sinh hoạt chuyên môn trong trường Tiểu học

Sinh hoạt chuyên môn là một hoạt động nhằm bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực sư phạm cho giáo viên, góp phần tháo gỡ những khó khăn trong quá trình giảng dạy và thực hiện nhiệm vụ. Nội dung sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn là những vấn đề về thực hiện nhiệm vụ giảng dạy và giáo dục học sinh, thực hiện các văn bản chỉ đạo, thực thi nhiệm vụ năm học và các yêu cầu mang tính thức tiễn được mang ra thảo luận, phân tích dưới nhiều góc độ và rút ra những kết luận sư phạm, những biện pháp khả thi có thể vận dụng vào thực tiễn, từ đó nâng cao trình độ chuyên môn

ng nghiệp vụ của giáo viên. Sinh hoạt chuyên môn nhằm góp phần bồi dưỡng giáo viên theo Chuẩn nghề nghiệp giáo viên Tiểu học.

Đề thực hiện CTGDPT 2018 ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo và nâng cao chất lượng thực hiện CTGDPT hiện hành đối với cấp Tiểu học (Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học), ngày 16/4/2020, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành văn bản số 1315/BGDĐT-GDTH nhằm hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn đối với cấp Tiểu học từ năm học 2020-2021. Văn bản này đã giúp các cấp quản lý thống nhất nội dung chỉ đạo về sinh hoạt chuyên môn; xây dựng kế hoạch tổ chức sinh hoạt chuyên môn về các nội dung tìm hiểu CTGDPT 2018, nghiên cứu bài học, xây dựng kế hoạch dạy học các môn học và hoạt động giáo dục, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học.

2.2. Biện pháp quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn ở các trường tiểu học phường Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu chương trình Giáo dục phổ thông 2018

2.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên về vai trò sinh hoạt tổ chuyên môn theo yêu cầu Chương trình 2018

Cách thức thực hiện biện pháp

Hiệu trưởng chỉ đạo xây dựng kế hoạch nâng cao nhận thức theo năm học, xác định rõ mục tiêu, nội dung, hình thức, thời gian và đối tượng tham gia (cán bộ quản lý, tổ trưởng, giáo viên).

Tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên đề, hội thảo, tọa đàm về vai trò sinh hoạt tổ chuyên môn trong triển khai Chương trình 2018; mời báo cáo viên là chuyên viên phòng giáo dục, giảng viên sư phạm, tổ trưởng chuyên môn có kinh nghiệm chia sẻ.

Lồng ghép nội dung nâng cao nhận thức vào các cuộc họp hội đồng, sinh hoạt tổ chuyên môn định kỳ: phân tích một kế hoạch sinh hoạt, một giáo án nghiên cứu bài học, một minh chứng về phát triển năng lực học sinh để giáo viên thấy sự gắn kết giữa sinh hoạt tổ và kết quả học tập.

Tổ chức hoạt động dự giờ, dự sinh hoạt tổ chuyên môn điển hình trong hoặc ngoài trường, sau đó thảo luận, rút kinh nghiệm, tập trung vào việc “sinh hoạt tổ chuyên môn đã hỗ trợ giáo viên thực hiện Chương trình 2018 như thế nào”.

Sử dụng các kênh thông tin số (nhóm Zalo, email, kho tài nguyên trực tuyến của trường) để chia sẻ tài liệu, video, minh chứng về sinh hoạt tổ chuyên môn hiệu quả; khuyến khích giáo viên phản hồi, nêu ý kiến, đặt câu hỏi.

2.2.2. *Chỉ đạo đổi mới nội dung và hình thức sinh hoạt theo hướng nghiên cứu bài học, sinh hoạt chuyên đề và phát triển cộng đồng học tập chuyên môn*

Cách thức thực hiện biện pháp

Hiệu trưởng chỉ đạo rà soát, điều chỉnh quy chế sinh hoạt tổ chuyên môn; ban hành khung cấu trúc buổi sinh hoạt theo hướng bắt buộc có nội dung nghiên cứu bài học hoặc sinh hoạt chuyên đề trong mỗi tháng.

Giao phó hiệu trưởng phụ trách chuyên môn phối hợp với tổ trưởng xây dựng kế hoạch sinh hoạt tổ theo tháng, học kỳ, trong đó xác định cụ thể: số buổi nghiên cứu bài học, số chuyên đề, chủ đề trọng tâm gắn với yêu cầu triển khai CTGDPT 2018 ở từng khối lớp.

Hướng dẫn tổ trưởng áp dụng quy trình nghiên cứu bài học vào sinh hoạt tổ;

Tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên đề mẫu do giáo viên cốt cán, tổ trưởng hoặc báo cáo viên bên ngoài thực hiện; sau đó nhân rộng cách thức tổ chức cho các tổ, khối trong trường.

Khuyến khích mỗi tổ chuyên môn ít nhất mỗi học kỳ xây dựng và triển khai 1–2 chuyên đề trọng tâm gắn với những vấn đề thực tiễn: dạy học theo hướng phát triển năng lực, dạy học phân hóa, giáo dục học sinh yếu, đổi mới kiểm tra đánh giá,...

Ứng dụng công nghệ thông tin trong sinh hoạt.

Thực hiện đánh giá định kỳ chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn dựa trên tiêu chí cụ thể (mức độ bám sát Chương trình 2018, mức độ tham gia của giáo viên, sản phẩm chuyên môn sau sinh hoạt, tác động đến chất lượng dạy học) và có phản hồi kịp thời để điều chỉnh.

2.2.3. *Tăng cường chỉ đạo xây dựng và thực hiện kế hoạch sinh hoạt gắn với kế hoạch giáo dục nhà trường*

Cách thức thực hiện biện pháp

Hiệu trưởng chỉ đạo xây dựng, rà soát và điều chỉnh kế hoạch giáo dục nhà trường theo yêu cầu CTGDPT 2018 trên cơ sở đó, định hướng cho các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch sinh hoạt phù hợp với từng khối lớp, từng môn học.

Tổ chức cuộc họp chuyên môn đầu năm/học kỳ nhằm thống nhất nguyên tắc, quy trình xây dựng kế hoạch sinh hoạt tổ chuyên môn;

Giao cho phó hiệu trưởng phụ trách chuyên môn và tổ trưởng chuyên môn phối hợp xây dựng kế hoạch sinh hoạt tổ theo tháng, học kỳ; trình ban giám hiệu phê duyệt và điều chỉnh kịp thời khi có thay đổi về chương trình, kế hoạch giáo dục hoặc nhiệm vụ đột xuất.

2.2.4. *Hoàn thiện cơ chế kiểm tra, đánh giá, thi đua, khen thưởng đối với sinh hoạt tổ chuyên môn*

Cách thức thực hiện biện pháp

Ban giám hiệu tổ chức rà soát các quy định hiện hành về kiểm tra nội bộ, đánh giá giáo viên, đánh giá tổ chuyên môn; trên cơ sở đó, bổ sung, cụ thể hóa nội dung liên quan đến sinh hoạt tổ chuyên môn theo yêu cầu CTGDPT 2018.

Thành lập nhóm xây dựng bộ tiêu chí và phiếu đánh giá sinh hoạt tổ chuyên môn (có thể gồm ban giám hiệu, tổ trưởng, giáo viên cốt cán

Tổ chức tập huấn, hướng dẫn cho tổ trưởng và giáo viên về cách sử dụng tiêu chí, phiếu đánh giá; nhấn mạnh mục đích chính là hỗ trợ cải tiến, không phải gây áp lực hành chính.

Xây dựng kế hoạch kiểm tra, dự sinh hoạt tổ chuyên môn theo năm học.

Yêu cầu mỗi tổ chuyên môn thực hiện tự đánh giá sinh hoạt theo tháng/học kỳ, báo cáo kết quả, nêu rõ điểm mạnh, hạn chế và hướng khắc phục.

Công khai tiêu chí, kết quả đánh giá, xếp loại tổ chuyên môn và cá nhân liên quan đến sinh hoạt chuyên môn trong hội đồng sư phạm;

Gắn kết quả đánh giá chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn với công tác thi đua, khen thưởng cuối năm; ưu tiên xem xét đối với những tổ và cá nhân có đóng góp nổi bật trong đổi mới sinh hoạt, có sáng kiến, mô hình hiệu quả.

III. KẾT LUẬN

Bốn biện pháp đề xuất trên đây góp phần nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn, qua đó nâng cao chất lượng dạy học đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018 ở các trường tiểu học phường Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội. Bốn biện pháp quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn ở các trường tiểu học phường Hai Bà Trưng có mối quan hệ chặt chẽ biện chứng với nhau. Do đó khi thực hiện cần thực hiện đồng bộ cả bốn biện pháp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục & Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông tổng thể*
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. New York, NY: Teachers College Press.
- Bộ Giáo dục & Đào tạo, *Hướng dẫn số 1315/BGDĐT-GDTH ngày 16/4/2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo v/v hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn đối với cấp Tiểu học từ năm học 2020-2021*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020) *Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 09 năm 2020 Ban hành Điều lệ trường Tiểu học*